

รธน. มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม และมาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง

การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม กำหนดว่า “ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ... ห้ามมิให้ศาลถามค่าให้การจำเลย และก่อนที่ศาลประทับฟ้องมิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น” เป็นการคุ้มครองสถานภาพแห่งสิทธิและเสรีภาพของจำเลยมิให้ได้รับความเดือดร้อนจนกว่าศาลจะตรวจสอบแล้วว่าคดีมีมูล เนื่องจากคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ยังไม่ผ่านการตรวจสอบกลับกรองจากพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ แม้ศาลไม่อาจถามค่าให้การจำเลยและจำเลยไม่มีสิทธิในการนำพยานมาสืบได้ก็ตาม แต่จำเลยก็ยังมีสิทธิตั้งทนายมาซักค้านพยานโจทก์ได้

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด นั้น เมื่อศาลมีคำสั่งให้คดีมีมูล ก็จะประทับฟ้องไว้พิจารณาต่อไป คดีย่อมเข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาของศาล คู่ความสามารถใช้สิทธิต่อสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเต็มที่ และมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาตามกฎหมายได้อีกชั้นหนึ่ง การกำหนดให้คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาดหาเป็นการจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาของจำเลยไม่ ประกอบกับหากยอมให้มีการอุทธรณ์คำสั่ง คู่ความสามารถเป็นเหตุในการประวิงคดี ทำให้การดำเนินคดีล่าช้า ขัดต่อเจตนารมณ์ในการคุ้มครองจำเลยให้ได้รับการดำเนินคดีที่รวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม และมาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง เป็นไปตามหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และหลักการรับฟังความทุกฝ่าย เป็นหลักประกันสิทธิของจำเลยในการต่อสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรมอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง

ย่อโดย นางสาวจิราวรรณ ราชกันทร
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวนฤมล แซ่โจ้ว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

นายอรรถวุฒิ รัตนสุภา
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๑

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นายอดิเทพ อูยยะพัฒน์
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี ตรวจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไโล

รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ รักษาการแทน

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ